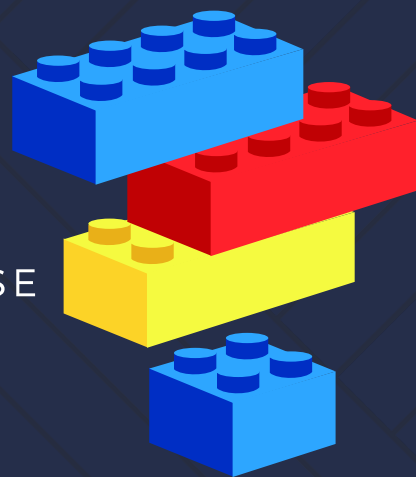

Leg Med Lyrik

BYGGEKLODSSÆT TIL DANSKFAGTEAMET

MÅLGRUPPE: DANSKLÆRERE, 5.-9. KLASSE

DIGITAL
POESI

Jan Frydensbjerg

Digital
LEARNING
through **PLAY**

VIA CFW

Leg Med Lyrik

TANKERNE BAG FORLØBET - TIL FAGGRUPPETEAMET

ARGUMENTER OG TANKERNE BAG - KORT FORTALT

Formålet med dette byggeklodssæt er, at man som danskfagteam bliver klogere på og finder nye måder at tilgå undervisningen i lyrikproduktion.

Undervisningen i lyrik bliver ofte mødt med modstand hos eleverne. Det vil være genkendeligt for de fleste dansklærere, uanset alderstrin. Uanset om det handler om produktion eller fortolkning af lyrik, så er eleverne ofte forudindtaget og har paraderne oppe. Ved at tilgå arbejdet med lyrikken på via en anderledes, kreativ, legende og digital angrebsvinkel, så vil udbyttet måske blive et andet?

Det er netop dette, der skal undersøges og afprøves i danskfagteamet via dette byggeklodssæt. Der skal arbejdes i et krydsfelt mellem digitale teknologier, kreative lege og sproglig opmærksomhed.

Byggeklodssættet består af 6 byggeklodser. Udgangspunktet er faggruppemøder, hvor I over en periode på et par måneder skal have afprøvet, evalueret og reflekteret over de forskellige lyriktilgange. Som opbygningen nedenfor viser:

OPBYGNING OG FORLØB I FAGTEAM:

- Danskfagteamet mødes første gang og igangsætter deres samarbejde omkring en undersøgende og legende tilgang til lyrikundervisningen. Byggeklods 1 fra 1. fase afprøves. Byggeklods 2 undersøges og gennemgås.
- Herefter er der 14 dage til at afprøve Byggeklods 2 i undervisningen.
- Danskfagteamet mødes anden gang og evaluerer deres oplevelse af byggeklods 2. Byggeklods 3 undersøges og gennemgås.
- Herefter er der 14 dage til at afprøve Byggeklods 3 i undervisningen.
- Danskfagteamet mødes tredje gang og evaluerer deres oplevelse af byggeklods 3. Byggeklods 4 og 5 undersøges og gennemgås.
- Herefter er der 14 dage til at afprøve Byggeklods 4 og 5 fra 4. fase i undervisningen.
- Danskfagteamet mødes for fjerde og sidste gang og evaluerer hele forløbet. Byggeklods 6 anvendes til fagteam-arbejdet og evalueringen

Leg Med Lyrik

BYGGEKLODS #1 - TIL FAGTEAMET

TITEL: ÅBN DEN DIGITALE LYRIKKASSE

FUNKTION

Formålet med denne første byggeklods er refleksion.

Det er første gang, at I samles i jeres fagteam omkring dette forløb, og I skal først og fremmest blive klogere på både forløb, fremgangsmåde og ressourcerne.

Derfor er denne byggeklods også en igangsættende aktivitet, der skal støtte jer lærere i at få talt sammen om jeres forhold og oplevelser med lyrikundervisningen.

Til at igangsætte arbejdet med at få talt om lyrikundervisningen er der udarbejdet en Padlet med spørgsmål til fagteamet, der vedrører jeres normale praksis med lyrikundervisningen.

FREM GANGSMÅDE

Fagteamet mødes for første gang med dette forløb for øje. Der startes med en kort gennemgang af, hvordan man arbejder i Padlet.

Herefter skriver alle løbende kommentarer, svar og idéer ind i den fælles Padlet.

De forskellige svar bliver hermed også en undersøgelse af den enkelte lærers tilgang til lyrikken – og eventuelt en tilkendegivelse af, hvad der er svært, meningsfuldt og ønskværdigt fremadrettet. Intentionen med spørgsmålene er at lede jer frem imod en fælles forståelse for hvad der kan være svært ved lyrikundervisningen og at I sammen finder nye veje til at arbejde med dette område i jeres danskundervisning.

Derudover gøres der plads til igangsætning af en fælles digital 'lyrikkasse', der samler alle de idéer, som I har og får i forhold til undervisning i lyrik.

Når alle har skrevet ind i jeres fælles Padlet (efter 15-20 minutter) taler I sammen om jeres svar og bud - og ser nærmere på Byggeklods #2, som I skal have afprøvet i jeres klasser, før at I mødes næste gang i fagteamet.

DIGITALE RESSOURCER

[Padlet med spørgsmål til fagteamet](#) (lav jeres egen version ved at trykke Remake/Genskab - og kopiér herefter design og opslag)

[Padlet med idéer til online ressourcer til lyrikundervisningen](#)

Leg Med Lyrik

BYGGEKLODS #2 - TIL ELEVERNE

TITEL: LYRIKTYV

FUNKTION

Mange elever vil have svært ved at finde på ord, sætninger og indhold, når der skal produceres digte. Denne lyrikleg har netop til formål at give eleverne det lyriske sprog på forhånd, så deres opmærksomhed bliver rettet imod, hvordan et digt forandres blot ved at fjerne og tilføje et enkelt ord.

Eleverne vil hele vejen igennem have oplevelsen af, at de skaber et digt. Samtidig trænes deres sproglige opmærksomhed, når de oplever, hvad de enkelte ord betyder for digtets form, indhold og udsagn. Det er ikke jagten på det meningsfulde, der er i fokus, men elevernes forståelse for de enkelte ords betydning for et færdigt digt.

FREMGANGSMÅDE

Alle elever får et digt/en strofe udleveret fra en kendt forfatter. De sætter sig i grupper på 4 til 5 personer. Alle elever har en tusch/blyant/kuglepen med sig ud i gruppen. Eleverne i gruppen har deres digt foran dem, så alle kan se det (og dermed se, hvilke ord, der er værd at stjæle). De skiftes til at stjæle ord fra hinanden og indsætte dem i eget digt. Når ordet bliver stjålet fra en elevs digt, så skal det udstreges i elevens digt. Man må ikke stjæle ord tilbage.

Eleverne skal være opmærksomme på at stjæle ord fra hinanden, der både skaber mening til og forstærker deres eget digt. Læreren fastslår hvor mange runder med tyveri, der skal køres i den enkelte gruppe. 8 runder bør være tilpas, så digtet både kan forandre sig og forblive meningsfuldt.

Efter det fastsatte antal runder afsluttes der i gruppen. Eleven får mulighed for at tilføje eller fjerne et enkelt ord afslutningsvis. Alle digtene læses efterfølgende højt. Hvis grupperne har fået de samme 4-5 digte uddelt, vil det være oplagt at læse samme digt højt i forlængelse af hinanden, så alle kan høre, hvordan det samme digt har ændret sig og skiftet indhold og form.

DIGITALE RESSOURCER

En Canva-skabelon indeholdende 10-15 meget forskellige digtstrofer med mulighed for kopiering/redigering/bruge som skabelon; kortlink.dk/canva/2fhwm

Leg Med Lyrik

BYGGEKLODS #3 - TIL ELEVERNE

TITEL: ROBOTDIGT

FUNKTION

Denne lyrikleg har til formål at lære eleverne, hvordan de på en enkel måde kan opbygge et digt, men også at eleverne bliver gjort opmærksomme på, hvad det enkelte ord har af betydning for digtets udsagn.

Samtidig er der mulighed for at eleverne beskæftiger sig med både robotteksters særlige kendetegn og forholder sig til de grammatiske elementer i lyrikken.

Eleverne får desuden indblik i robotgeneret tekst via programmet Twine, der åbner deres øjne op for at arbejde med produktion af interaktive tekster og fortællinger.

FREM GANGSMÅDE

Med udgangspunkt i en forprogrammeret eksempel på et robotdigt (se under digitale ressourcer), skal eleverne først afprøve et robotdigt og efterfølgende skabe deres egne, som klassekammeraterne skal afprøve.

Eleverne præsenteres for eksemplet og inden at de selv skal udfylde og afprøve robotdigtet, forklarer læreren både om formen, indholdet og udførelsen. Med særligt vægt på de tre inputs og grammatiske regler, som eleverne skal lave og forholde sig til i digtet.

Når eleverne har anvendt skabelonen og oplevet hvor mange forskellige digte, der kan komme ud af en forprogrammeret tekst med tilhørende regler, skal de selv skabe en skabelon for et robotdigt. Skabelonen kan udarbejdes i Twine, der er et interaktivt og ikke-lineært fortælleværktøj, der gør det muligt at skabe robottekster, hvor producenter både vælger veje og tilføjer eget indhold. Det kan være en rigtig god idé, at eleverne skaber teksten og reglerne til deres robotdigt, inden at de arbejder i Twine.

DIGITALE RESSOURCER

Eksempel på Robotdigt udviklet i Twine findes i denne mappe; kortlink.dk/2fhxh. Download filen og afprøv. Kan bruges som skabelon af lærerne og afprøves af eleverne. I finder vejledning med mere til Twine på dette site; <https://www.twine.cfuucl.dk/>

Leg Med Lyrik

BYGGEKLODS #4 - TIL ELEVERNE

TITEL: LYRIKKEHJULET

FUNKTION

Hensigten med denne kreative leg er, at eleverne får skabt lyrik med hjælp fra tilfældighederne. Med udgangspunkt i et 'lyrikkehjul', spinder eleverne hjulet og får en opgave i forhold til det digt, som han/hun er i gang med at producere. Spillet er først og fremmest tænkt til at give eleverne idéer og inspiration til at skrive lyrisk. Samtidig lærer de at bygge digte op, uden at skulle forholde sig til manglende idéer til indhold.

FREM GANGSMÅDE

Eleverne starter med at skrive en enkelt verslinje ned i en fælles padlet. Hermed kan læreren se, hvordan de enkelte digte udvikler sig. Verslinjen skal bestå af minimum 4 ord. Umiddelbart vil det være en fordel at skrive flere ord. Indholdet er ikke væsentligt og behøver ikke have lyrisk fokus. Det kan fx være en sætning som en af disse: "Et sted ude i verden" / "Jeg får altid en følelse af" / "Vinden kaster mit hår fra side til side".

Når alle elever har skrevet linjen ned, så kan spillet begynde. Eleverne drejer på skift Lyrikkehjulet (oplagt ved smartboardet) og skal løse opgaven i deres digt, inden at det bliver deres tur igen. De løser opgaven i deres padlet-opslag, så læreren kan følge med i de enkelte elevers arbejde med digtet. Digtet bliver dermed bygget løbende op. Det bliver omstruktureret, omformuleret og dekonstrueret.

Nogle af felterne/opgavebeskrivelserne giver mulighed for, at eleverne kan skrive mere end kravet. Står der fx 'Indsæt ordet 'himmel'', så må eleven gerne skrive mere end ordet himmel ind i deres digt, så det kan give mening.

Inden at spillet går i gang, aftaler læreren med eleverne, hvor mange runder der køres med Lyrikkehjulet. Et passende antal omgange vil være omkring 10-12 runder. Herefter skulle der gerne stå et lille digt færdigt. Efter den sidste runde må alle elever lave en valgfri rettelse eller tilføjelse i deres digt. Når digtene står færdige i klassens padlet, læses de højt af alle elever. Som variation kan man vælge, at alle elever får samme udfordringer. Det vil samtidig gøre, at man bruger mindre tid på at dreje Lyrikkehjulet.

DIGITALE RESSOURCER

Lyrikkehjulet: Aha-slides 36 opgaver til eleverne; kortlink.dk/ahaslides/2fhzd. Log først ind på Aha-slides før, at du anvender linket. Kopier herefter til egen konto.

Padlet-skabelon, som eleverne skal producere digtene i. Tryk genskab for at få din egen version; https://padlet.com/jan_frydensbjer/w10ghdant6pgiirn.

Leg Med Lyrik

BYGGEKLODS #5 - TIL ELEVERNE

TITEL: SMS-DIGTE

FUNKTION

Et digt kan på mange måder betragtes som en indre samtale. Det er en leden efter ord, vendinger og sætninger, der formidler lige netop den følelse eller tanke så præcist som muligt. Derfor er samtalen også værd at tage udgangspunkt i, når man skal lege og arbejde med lyrikken.

Eleverne bliver gjort opmærksomme på, at hver enkel sætning og ord kan stå alene, men også at de spiller sammen med de andre. De trænes både i kompositionen og sammenhængen i digtet og bliver dermed bevidste om nogle af de virkemidler, digte kan indeholde.

FREM GANGSMÅDE

Eleverne skal med udgangspunkt i appén 'TextingStory' skabe lyrik, formet som en samtale. Rammesætningen skal netop være samtalen, og den kan fx være indre. Det skal man indledningsvis tale med eleverne om. En let måde at tilgå opgaven på kan være ved at lade den ene part af samtalen være den spørgende - og den anden part være den der svarer.

Det vil være en stor fordel, hvis eleverne skaber teksten i et dokument, før at de går i gang med at lave produktionen af sms-digtet i appén. I forhold til digtets indhold, så kan man overveje, at nogle af de traditionelle lyriske virkemidler, som fx gentagelser og knækprosaens korte afbrudte sætninger kan/skal tages i brug og afprøves, måske som benspænd.

Appén 'Textingstory', hvor arbejdet med sms-samtalen skal foregå, er et forholdsvis enkelt program. Eleverne skal skifte mellem to talebobler, hver gang en ny verslinje er skrevet, og når digtet er færdigt, så skal de afslutningsvis gemme filen ned som video, der herefter kan sendes som sms eller via mail til læreren. Filen er meget lille af størrelse, så det er nemt at dele den.

DIGITALE RESSOURCER

Download TextingStory; <https://textingstory.com/>

Eksempel på SMS-digt udarbejdet via appén TextingStory; kortlink.dk/canva/2fk4d

Leg Med Lyrik

BYGGEKLODS #6 - TIL FAGTEAMET

TITEL: LUK DEN DIGITALE LYRIKKASSE

FUNKTION

Formålet med denne sidste byggeklods er en afsluttende refleksion.

Forhåbentligt har I i jeres fagteam haft mulighed for at evaluere og diskutere udbyttet af de andre byggeklodser i løbet af forløbet. Derfor er denne byggeklods primært tænkt som en afsluttende aktivitet, der kan støtte jer i den afsluttende refleksion og sørge for, at I får evalueret jeres lyrikundervisning og bliver bevidste om, hvilken betydning de nye fremgangsmåder har medført - og hvad I kunne bruge og tage med til fremtidige forløb.

FREM GANGSMÅDE

Til at igangsætte arbejdet med evalueringen af jeres lyrikundervisning er der udarbejdet en Padlet med spørgsmål til fagteamet, der stiller konkrete spørgsmål til de erfaringer I har haft med de forskellige lyriklege. Derudover sætter spørgsmålene også fokus på, hvilket udbytte eleverne har haft af forløbet.

Spørgsmålene vendes i fagteamet, men indledningsvis starter alle med at skrive svar ned på de spørgsmål, som de finder relevante og mulige at besvare. Efterfølgende tager fagteamet en snak om de enkelte spørgsmål med udgangspunkt og uddybning af de forskellige svar, der er kommet ind.

For at man som faglærer føler, at man kan have en fornemmelse af, om de forskellige lyriklege har medført en faglig indsigt og lyst til at producere lyrik hos eleverne, kan man afslutningsvis give eleverne til opgave, at aflevere et digt, som de har skrevet som afslutning på forløbet.

DIGITALE RESSOURCER

Arbejdsspørgsmål til evaluering; kortlink.dk/padlet/2fk5f lav jeres egen version ved at trykke Remake/ Genskab - og kopiér herefter design og opslag)

[Padlet med idéer til online ressourcer til lyrikundervisningen](#) (udvid og suppler gerne)